

16 97732 D

ȘCOALA

VREME

REVISTA
PEDAGOGICĂ
CULTURALĂ

A ASOCIAȚIEI
INVĂȚĂTORILOR
DIN JUD. ARAD

CUPRINSUL:

Ion Blăgăilă: *Revista noastră - întră în anul al noulea*

Pedagogie:

Florian Stănică: *Școala emulației și a fricei.*

Traduceri:

Miron Țundre: *Copilul la lucru*
(a treia conferință a dnei Montessori)

Diverse:

Petru Șerban: *Simbolul învățătorului anonim.*

Vasile Lădaru: *Ordine și armonie.*

N. D. Cârstea: *Pentru colegii din județ.*

Cărți și Reviste:

Ion Blăgăilă: *Spre o nouă metodă a scris-cititului.* **Emil Cioran:** *Schimbarea la față a României* (Petru Șerban). **C. Narly:** *Pedagogia lui Immanuel Kant* (I. Iluna). — *Almanahul „Starmă Piatră”*. Ziarul „Cuvântul”. (I. B.) *Informațiuni.*

Dela Banca învățătorilor Arad

Biblioteca centrală
Raionul Arad

ARAD
ANUL IX.

Nr. 1.

IAN. 1938

„Școala Vremii”

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA
UNUI COMITET DE REDACȚIE

Red. respons.: **EUGENIU SPINANȚIU**, înv. dir.
Administrator: **SABIN MIHUȚIU**, învățător

**Manuscrisele nu se mai înapoiază
Anunțuri și reclame se primesc după
învoială.**

**Manuscrisele, revistele pentru schimb
și cărțile de recenzat se trimit pe adresa:
Redacția revistei „Școala Vremii”, Arad
Bulev. Carol, 66 (Casa învățătorilor).**

**Corespondența privitoare la admi-
nistrație: abonamente, schimbări de
adresă, revistele înapoiate etc. se trimit
pe adresa Administrației: Dl. Sabin Mihuțiu.
Arad, str. Eminescu 43.**

Abonament anual Lei 60. Un exemplar 6 Lei.

Secretar de redacție:
ION BLĂGAILĂ.

Școala Vremii

RÉVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

ANUL IX.

Arad, Ianuarie, 1938.

Nr. 1

Revista noastră intră în anul
al noulea

*R*evista »ȘCOALA VREMII«, cu numărul de față intră în anul al noulea de apariție.

Pentru cetitorii ei, e inutil să mai evidențiem, contribuțiunile ce le-a dat pedagogiei românești.

- Păstrându-și acelaș caracter și aceleași principii, »ȘCOALA VREMII« va continua să aducă și pe mai departe educato-riilor și celor ce o citesc, toate problemele ce se discută în viața culturii noastre filosofice și cu precădere evenimentele noi din domeniul psiho-pedagogic.

*Pe drumul fixat, de cel care a fost animatorul ei, edu-catorul T. Mariș, această revistă în modesta ei putere va căuta și în viitor, ca să împlinească imperativul lăsat nouă de profesorul T. Mariș, adică **fundamentarea unei pedagogii naționale, care să poarte în sine caracterul specific al ființei poporului nostru, să nască din el și trebuințele lui, pentru aspirațiunile lui.***

Mulțumim tuturor colaboratorilor și cetitorilor acestei reviste, pentru sprijinul ce ni l-au dat; dorind ca anul 1938, pe care îl începem, să-l trăiască fericiți și să-l petrecem strâns grupați în jurul acestei reviste.

Ion Blăgăilă

PEDAGOGIE

Școala emulației și a fricei

N etăgăduit că, rezultatele slabe, pe care le dă școala noastră, se datoresc, în primul rând, principiilor greșite pe care e fundată, neținând seama, câtuși de puțin, de realitatea indiscutabilă, — că fiecare copil constituie o individualitate distinctă, unică, evidențiată cu interese, predispoziții, potențialități, ce nu pot fi nici neglijate și nici schimbate. Prin metode și mijloace, aceleași pentru toți, tinde, vrând nevrând, la uniformizarea spiritelor, — vădit variate, prin legea firei, — ceace nici nu poate și nici n'ar trebui să încerce. Toate converg în a face din instituția aceasta socială, — școala, — nu un locaș de pregătire, formare naturală și fericită, ci un adevărat supliciu al psiho-organismului ființelor în devenire: Cum e și natural, școala aceasta ajunge, repedé, repede, a fi urită de copii, socotită fiind că un loc de tortură și nu de creștere, de bună și fericită formare, cum ar trebui.

Și pentru a face pe copil să asimileze — mai mult să memoreze — anumite cunoștințe prevăzute de programă, lipsind plăcerea, distrusă fiind de atmosfera aceasta stereotipă și austeră, — recurge la diferite accesorii, paleative, care vor să determine pe copii să *învețe*. Prin firea sa, copilul înclină spre activitate, — este mobilitate prin excelență, — este curios și imitator, precum și un cercetător neobosit. Păcat că aceste porniri naturale nu sunt folosite de școală, ci din contră. Școala îl obligă să fie static, îl fixează în bancă, între cei patru pereți rigizi ai clasei, îi omoară curiozitatea, prin lecții după un anumit calapod și-i distruge orice spirit de inițiativă și creație, prin procedeul greșit de a nu pleca de la ceace interesează pe copil, ci de la anumite prejudecăți conservate de rutină. Nerăspunzând niciun interes psiho-organic al copilului, școala se face neplăcută copilului, lipsită de priză pentru sufletul acestei ființe omenești. Neînvățând din dragoste, din pornirea firească de a munci, învăța, școala necorespunzând preocupărilor vieții copilului, s'au inventat și s'au introdus în școală

metode, procedee, cari să *determine* sau să *forțeze* pe copil să *învețe*. Cele mai cunoscute și mai preponderente sunt: *emulația* și *frica*. Invățarea nu e ceva organic, — așa cum sunt nutriția, respirația, circulația, spre a-și putea menține existența, — nu este o obligație a vieții, ci ceva artificial, o improvizație, o obligație, așa cum este organizată, efectuată în școală actuală.

Atât *emulația*, cât și *frica* sunt mijloace nepedagogice, căci duc la iluzionare, cu urmări nefaste pentru copiii neamului crescuți într'o școală ce are la bază aceste mijloace inoperante.

Emulația nu poate sluji evoluția firească a fiecărui copil, caracterizat printr'o individualitate distinctă de a celorlalți.

a) Ea *nedreptățește pe atâția, pentru a sluji pe unul-doi*, mai ales în felul rudimentar și nepedagogic cum e utilizată. În timp ce acel laudat, recompensat, dat ca exemplu de urmat, pe bună dreptate, pune în acțiune tot resortul său psiho-organic, face eforturi sublime și multiple, spre a se menține pe primul plan, se revoltă ceilalți, clocotesc, urăsc pe *exemplu* și pe *apreciator*. Se consideră nedreptățiți, și au dreptate, căci — de ce se uita — nu toți au aceiaș zestre ereditară, nu pe toți i-a creiat natura la fel de dotați și în aceiaș direcție. Și apoi, câți dintre cei nedreptățiți nu sunt tot așa de excelenți în alte direcții, decât exemplu, direcții nesesizate sau desconsiderate de apreciator.

Și apoi când ne gândim că atâtea puteri sufletești sunt neglijate, nerelevate și că pe primul plan stă memoria, ea este proslăvită, evidențiată, — ea, cea mai paralizatoare de creații rodnice, către care închină ființa omenească, — numai de o emulație naturală și fericită nu poate fi vorba în școala noastră. Cum remarcă și Pestalozzi: »Este nedrept, în adevăr, să măsurăm un copil cu alții; fiecare după puterile lui proprii nu putem să-i cerem decât să le întrebuinteze bine».

b) *Emulația provoacă invidie, ură, mândrie și șocuri psihice* cu urmări incalculabile, incurabile adesea. În timp ce unii se îngâmă, devin orgolioși și de nestăpănit în buna dispoziție, ceilalți, se descurajează, decepția îi măcină zi de zi, și se blazează. Și de unde la început se speră ca cel puțin prin acest mijloc să fie provocați, îndemnați elevii să învețe, cu oarecare ambiție și plăcere, dragoste, pentru a fi

apreciați, lăudați, recompensați, — se ajunge ca numai prea puțin să se bucure de acest stimulent, iar restul, din contră să considere, și din pricina acestuia, școala o inechitate, o rea selectoare, necunoscătoare a sufletului copilăresc, în care rezidă atâtea taine, însușiri nerelevante și necultivate. Descurajările și decepțiile ivindu-se zi cu zi și an de an, fac răni sufletești cu urmări pentru totdeauna. Atâtea suflete sunt pervertite, îmbolnăvite, pur și simplu. »E foarte ciudat că, de când se tot ocupă lumea cu educația copiilor, nu s'a găsit alt instrument mai bun de a-i conduce decât emulațiunea, gelozia, invidia, vanitatea, lăcomia, frica josnică, toate patimile cele mai primejdioase, cele mai pornite pentru a se desvolta și mai potrivite pentru a corupe sufletul chiar înainte de formarea corpului«¹⁾

Acest procedeu nepedagogic distruge sufletește, — de ce să n'o recunoaștem — pe cei maturi, dar pe cei ce au sufletul încă incomplet format. Câte pisme, ure înverșunate, veninoase nu deslănțuie, nevindecabile toată viața.

c) *Emulația e un instrument superficial*, nu determină în mod serios, sufletește la acțiune nu acordă întreaga posibilitate a insului și trăiește, cât timp se afirmă ea. Pierde înclinarea spre muncă și învățare, imediat ce motivele de emulație intră în umbră.

Până și la cei asupra cărora emulația are o înrăurire mai bună, *provocându-i să învețe, încordarea spre învățare nu este permanentizată*, ci la mai toți este trecătoare. Mulți muncesc cu gândul numai la laudă, recompensă, orgoliul ce-i așteptă. Exemplul cel mai concludent ni-l oferă premianții claselor noastre, an de an, care sunt, în genere, creația emulației. Puțini din aceștia mai rămân premianți și în viața socială, ca în cea școlară. Aci, probabil lipsind emulația meșteșugită a educatorului, se pierd, se lasă și alții le iau înainte. Aci, în viața socială, birue cei cu suflete tari, nu fantoșele, artificialii, ci voințele tenace, încordate. De aceia românul, care și prin firea sa, ereditar, este delăsător, prin școală nu-și însușește primele dintre calitățile necesare biruinții în viață: cutezanța și efortul permanentizat. »Românului, până se apucă de

¹⁾ J. J. Rousseau: *Emil* pag. 186.

lucru, îi e greu, că de lăsat, se lasă lesne», zice însăși înțelepciunea sa.

O *emulație naturală*, tacită, ia naștere, vrând-nevrând, fără nici-o intervenție a educatorului, prin mijloace sau procedee nepedagogice. Prin însăși învățământul în comun, unde fiecare vine cu variate însușiri, ce se relevă pas cu pas, și cu realizări diferite și prețioase, zi de zi, se suscită o educație, un îndemn spre muncă pentru fiecare îns normal. Fiecare simte în el imboldul de a fi și de a face ca și altul mai dotat, mai activ, mai bun și mai creator. Aceasta este singura emulație recomandată de atâția pedagogi, este *autoemulația*, adică *emulația cu sine însuși*. Este atât *cea mai pedagogică*, pe cât *cea mai etică și mai ideală*. *Constitue cel mai prețios mijloc de îndemn*, stimulent pentru copil. »Să se deprindă copilul a-și aprecia propriile progrese dela zi la zi, pentruca astfel să se nască în el dorința unui efort sporit... Trezirea încrederii în puterile proprii este aci un auxiliar prețios, atât în cazuri normale, cât și în cazul foarte frecvent al celor chinuți de anumiți inhibiții sau de sentimente de inferioritate.«²⁾

Aportul celui alt mijloc didactic, *frica*, este și mai detestabil și mai nepedagogic, ca cel al *emulației*.

Pe când *emulația* este socotită necesară de atâția pedagogi din trecut și actuali, *frica*, din contră, este repudiată de toți, totuși sunt atâția practicieni cari o utilizează în grad mare chiar cu prioritate. E mai la îndemâna oricui și nu necesită nici o pregătire specială și amănunțită, nici vre-o ingeniozitate sau talent oarecare.

a) Invățând de *frica*, școlarul n'are în sufletul său nici un atașament față de școală, carte și educator. Școala este considerată ca un local de tortură, cartea un instrument insipid, — o asimilează, o papalizează pe apucate, cu aversiune, din teamă, *frica*, iar educatorul, spaima în persoană, tiranizatorul copiilor. Așa judecă școlarii acești factori didactici, aceasta este realitatea. Se uită de toți aceia ce utilizează *frica*, pentru a determina pe copil să învețe, că cel *mai ideal*, *mai natural* și *mai fericit mijloc* este *iubirea*. Iubirea este cheia permanentă care deschide toate resorturile sufletului copilului, prin care

²⁾ C. Narly: Ed. voinții (*Revista de Pedagogie Caetul III, Iulie - Sept. 1937, pag. 302*).

ți-l apropii și-i sugerezi să acționeze, să învețe cu plăcere, dragoste și trăinicie. Nu, numai educația, fără această bucurie fermecată — iubirea — nu se poate face, dar nici o instrucție naturală, temeinică și durabilă.

Câta comunitivitate între sufletul educatorului și cele ale copiilor, câte sugestii prețioase nu degajă iubirea dintre catedră și bancă. Numai iubire dintre acești doi factori, provoacă și întreține în sufletul copiilor, dragostea pentru carte, gustul de cetit. Tocmai ce lipsește alfabetizaților, școlarii noștri de până acum: atașamentul față de carte.

Frica, din contră, suscită desgust, oroare față de cuvântul scris.

Se impune să avem câți mai mulți pensionați ai cărții, ai culturii: Prea sunt mulți de aceia care, deși cu o școlaritate destul de mare, nu citesc mai nimic, sunt certați definitiv, și iremediabil cu cartea de citit.

b) Incordarea spre activitate, învățarea de frică, este ca și cea provocată de emulație, este de scurtă durată, superficială, nu adâncă și permanentă. Copilul se străduiește de formă și numai atâta timp cât se simte supravegiat, cât îi e *frică* de pedeapsă, și pe cât poate se sustrage, trage chiulul școliei.

Nu-și dă seama; desigur că păcălind pe educator, se păcălește în primul rând, în fond, adesea iremediabil, pe sine. Învățând de *frică*, tocmai contrariu se întâmplă de cum așteptăm noi să formăm pe școlarii noștri. Voim să-i obișnuim cu munca intensă, adâncă, serioasă și permanentă, ca o lege inexorabilă a vieții. Frica însă, învățarea din teamă și numai din teamă, îi face să muncească într'adevăr, să se miște, să se străduiască, dar cu atâta silă, cu cât desgust, numai de mântuială fac orice li s'a impus, spre a face față, nu din pornire psihică, dintr'o trebuință interioară, cu intensitate. Și ne mai mirăm că indolența, superficialul, unele din caracteristicile sufletului românesc se mențin și se moștenuiesc...

b) Frica mai are defectuoșitatea că formează suflete pervertite, necorecte, nesincere. De frică școlarul minte, înșeală, induce în eroare intenționat. Copilul, din teamă, nu are sufletul deschis față de învățător, din contră. De câte ori poate îl păcălește, evită, pe cât îi stă în putință, o muncă neplăcută

impusă și învață numai cât poate face față lucrurilor, numai.

În locul caracterelor tenace, apar ființe ipocrite, capabile de orice compromis, ce aleargă la atâtea subterfugii numai să scape de sancțiuni.

Frica nu cultivă francheța, sinceritatea, eroismul, ci incorecția falșul și lașitatea. În locul sufletelor fine, bune, morale, active, apar ființe brutale, incorecte și indolente.

Alta ar fi fața învățământului și educației, altele rezultatele școlii noastre. Dacă s'ar pleca în toate acțiunile instructiv-educative dela realitatea psiho-organică a copilului, dela interesele, trebuințele și preocupările vieții sale.

Ar da rezultatele pe care trebuie să le dea o școală într'adevăr a copilului real, corect, așa cum este el și pe care nu poate să le dea o școală fundată pe copilul inchipuit, abstract, voit de cei maturi.

Școala nouă, — fundată pe cunoașterea realității psiho-organice a copilului și a realităților sociale și naționale, în care va trebui să trăiască această ființă, — își va avea adecvate toate utensilele posibilității fiecărei individualități și nu vor mai fi create după imaginația sau prejudecata unuia sau altuia dintre maturi. Această instituție socială ne va da o ființă formată în mod natural, complet și fericit, fără ajutorul paleativelor, a stimulenților dulcegi sau brutali, de până acum. Evoluția naturală a ființei acesteia în formare, — copilul, — cu interesele ei inexorabile, care ființă este în mod firesc pornită spre acțiune, creație, curioasă și imitativă, ne orientează vădit în ce fel să procedăm și unde să ajungem. Școala nouă va folosi spiritul de inițiativă și cel de creație, cu care copilul normal și sănătos este inzestrat. Din intelectualistă și lipsă de interes, va deveni o școală activă în înțelesul adevărat al cuvântului, o școală a vieții, prin viață. Școală care să desvolte până la maximum potențialitățile native ale oricărui copil, dar care să și remedieze anumite defectuoșități ale sufletului nostru național.

Florian Stănică

TRADUCERI

Copilul la lucru

*(a treia conferință a dnei Maria Montessori)*trad. de **M. Tundre**

O realizare practică, o metodă de educație, a putut oare să nască revelația adusă chiar de copil asupra personalității sale? Sau, mai bine, s'a putut oare stabili o orientare mai adevărată a raporturilor familiare între copil și adult?

Greșala odată dată pe față, este logic ca ea să fi putut fi corectată și să fi rezultat o viață mai armonioasă între adult și copil și mai ales să se fi obținut oameni mai buni.

De multe ori am auzit spunând :

»In treizeci de ani, copiii voștri vor deveni oameni. Care le va fi caracterul?

Ei bine, răspunsul nu poate fi drept ca un turn. Consecințele celor ce am văzut acum, ar putea fi comparate mai mult cu ceea ce se produce, când se aruncă o piatră într'o apă stătătoare se formează cercuri concentrice din ce în ce mai mari, cari se îndepartează de punctul de plecare până la o distanță nelimitată. Tot așa, revelația copiilor a provocat o mișcare difuză, a mișcat, s'ar putea spune, toată masa de apă stătătoare. El a arătat posibilitatea de a întrevădea un om mai bun, dar, acest om mai bun are nevoie, pentru a se ivi, de un mediu diferit și în acest scop trebuie mișcată lumea, trasând planul unei lumi mai bune. De fapt, ceea ce se numește pe nedrept »Metoda Montessori« este o mișcare complexă, pedagogică și socială, născută direct din copil. Noi adulții nu suntem decât interpreții acestui copil. Adevăratul stăpân, acela care arată societății valorile vieții, este el.

S'a crezut că ar fi destul pentru a-l educa, de a-l învăța principii și a-i corecta greșelile. Experiența a arătat, că ar trebui din contră, să i se pregătească mijloacele necesare dezvoltării sale, să i se pregătească o ambianță adaptată și să se transforme personalitatea adultului în raporturile cu el.

Acest ultim punct este, fără îndoială, cel mai interesant. Pentru ca copilul să se niveleze mai bine și să-și manifesteze activitatea, trebuie ca mai întâi adultul să se corecteze. Este cu totul răsturnarea unei situații. Adultul este prea energic, el trebuie să fie mai pasiv; el e prea tiranic, trebuie să fie mai indulgent. Aici e punctul principal al formării noilor dascăli.

Eu cred că noi am fost primii cari am învățat pe dascăl servitor al copilului, răbdarea care este însăși esența preparării sale. Aceasta înseamnă că am pus la baza caracterului învățătorului, anumite virtuți, uitate până atunci și cari n'au fost practicate nicidecum față de copil.

Trebuie să mai spun că aceste virtuți trebuiesc bine înțelese: se reține, în general, că trebuie să fi răbdător cu copilul și cu defectele sale, trebuie să le suportăm mai mult decât să le corectăm, să-i lăsăm curs liber capriciilor sale. Nu este adevărat.

Această atitudine este falsă și, de altfel prea simplistă pentru a da rezultate. Ea ar constitui mai mult o abandonare a copilului decât o educație.

Putem să afirmăm că o cantitate a defectelor pe cari le manifesta copilul sunt reacțiuni pe cari le relevă nesatisfacerea trebuințelor sale într'un mediu care nu este făcut pentru el și, de multe ori ca o urmare, indiciul începuturilor bolilor sufletului, acele boli cari bântuie cea mai mare parte a omenirii suferinde și nenorocite.

»Normalizarea« a venit deci din descoperirea că toate caracterele particulare ale copilului se nivelează în perioadă de lucru și că altele dispar, acelea care nu erau decât superficiale.

Nu numai copilul ci și noi toți, reflectăm false aparențe ale umanității. În fiecare dintre noi există un om mai bun. Și suntem conștienți că din această persoană mai bună se naște o aspirație comună.

Ei bine, noi spunem că acest om mai bun este omul normal. Omul normal este necunoscut și numai copilul ni-l poate arăta.

Intr'o epocă relativ apropiată, bolile se îngrijeau în mod medical. Dacă copiii sufereau de turburări digestive, li se administra, după cum era cazul, un laxativ sau o mălerie astrin-

gentă, dacă erau agitați noaptea li se dădea un calmant, dacă aveau febră o pilulă contra febrei, contra erupțiilor pielei li se dădeau alifii exterioare.

*

În acest stadiu am rămas și noi în privința îngrijirilor morale, adică la corectarea simplelor defecte și întrebăm educația ce frebue să facem cu un copil lenș, cu un copil mincinos sau cu un copil capricios. Și întreaga educație practică și consistă azi, în îngrijirea simptomelor.

Azi medicina a progresat, ea a luat în considerare cauzele simptomelor adică bolile interne. Anumite boli de acestea provoacă un mare număr de simptome cari dispar toate deodată când boala e îngrijită. Tot așa când psilogia inconștientului dă aplicația multiplelor consecințe ale refulării, ea luminează cauza interioară a manifestărilor exterioare. Iată ce corespunde celui de al doilea stadiu al medicinei, despre care vă vorbeam.

În sfârșit a sosit epoca igienji. Igiena nu aduce nici o rețetă de nici un gen și nu pune nici un diagnostic. Ea arată mijloacele necesare pentru menținerea sănătății, mijloace cari țin îndeosebi două puncte: o viață regulată și un mediu sănătos; amândouă corecpond unor trebuințe vitale.

Aici este planul nostru de acțiune. Copilul care, manifestă »normalitate« ne dă două indicații: o tendință naturală spre ordine și disciplină și trebuința unui mediu adaptat activității sale creatoare.

Însă nu trebuie să confundăm igiena, — adică formarea efectivă și reală a condițiilor mai bune de viață — cu suspenșiunea pur și simplă a simptomelor.

Să lăsăm copiii să facă ceace vreau ar veni ca și cum am lăsa febra fără îngrijiri, coșurile fără alifie sau turburările intestinale fără purgativ; ar fi ca și cum am lăsa bolnavul în soarta sa. Este vorba, din contra, de o formă, viață cu totul diferită, a cărei scop este păstrarea sănătății, salvarea de boală.

*

Este deci adevărat că toate defectele pot dispăre ?

Este adevărat !

Însă este evident că e vorba de un »progres« și că nu

se poate realiza totul dintr'o lovitură și mai ales dispariția bolilor din lume.

Totodată după cum a făcut și igiena acest progres poate să aducă o micșorare considerabilă a maladiilor morale cari bântuie omenirea.

Aportul igienei este faptul că a micșorat mortalitatea, adică procentul bolilor. Dacă admitem că azi maladiile morale sunt în frunte și că ele slăbesc omenirea până la punctul de a o pune în pericol, trebuie să 'nțelegem neapărat importanța și urgența normalizării psihice și odată porniți importanța copilului și a educației sale.

Ați putea să vă 'ntrebați dacă există în manifestațiile copiilor noștri vre-un fapt dominant vre-o bază asupra căreia stau toate fenomenele. Vă voi spune :

Da, există o manifestare cu adevărat centrală pe care se stabilește întreaga formare a omului. Și aceasta a fost vizibil demonstrată : este lucrul.

Minunata concentrare a copiilor se produce în timpul lucrului. Singura cauză a vindecării psihice, fenomenul miraculos care transformă caracterul copilului este lucrul.

Când cineva se 'ntreabă.

— Când poate fi natura profundă și luminoasă nivelată ?

Un singur răspuns :

— Nu poate fi nivelată decât în timpul și prin muncă.

În experiența mea, lungă de treizeci de ani, și care s'a aplicat pe rezultatele obținute în toate țările, cu toate rasele lumii, nu este un singur exemplu în care normalizarea copilului să nu fi venit prin lucru.

Apariția lucrului spontan, care concentrează atenția, este trecerea dela o natură superficială, care prezintă nenumărate varietăți de boală, la o natură profundă, care prezintă unicul caracter, al sănătății.

A trebuit deci să conchidem că nu numai lucrul este un instinct, ci că este instinctul fundamental al omului. Asupra acestui punct cineva a propus să se numească în mod special speța umană, nu ca »homo sapiens«, ci ca »homo laborans«.

Experiențele noastre asupra acestui punct îmbracă un caracter de universalitate. Am observat în școlile noastre copii desordonați, cari stricau și răsturnau totul; copii leneși, ne-

mișcați, cari ridicau bariere în fața lucrului și cari nu consimțeau chiar să atingă material; copii al căror spirit de contradicție era așa de puternic, încât ziceau în mod automat »nu« la toate lucrurile, alții încă, atât de supuși fanteziei lor, încât nu era posibil să-i fecem să se supună realității.

Ori, s'a încercat în toate felurile în familii, în alte școli să îi corecteze: inzadar.

Și a fost un timp când școlile noastre se umplură cu acești copii dificili. Câte mame n'au încercat de a-i corecta prin severitate, altele prin indulgență și răbdare! Și totuși nimic nu le era folositor. Nu se atingea punctul principal. În sfârșit, tratat cu violență copilul greșea din nou, iar de cele mai multe ori blândețea îi mărea capriciile.

A fost într'adevăr impresionantă constatarea că într'o singură condiție vindecarea se producea; atunci când copilul ajunge în raport cu realitatea și începea să se îndeletnicească el singur; și aceasta într'o singură formă. În muncă și aplicație.

Când vrem să pornim o mașină și motorul nu pornește fiindcă scânteia nu fășnește, nu putem obține contactul necesar. Nu este totuși nici un alt mijloc de a porni mașina. Când după numeroase încercări șoferul aude șgomotul caracteristic, el urcă simplu la locul său: știe că de acum va putea conduce. Câteodată este greu să găsim doar legătura.

Tot așa când fenomenul comunicației între spiritul copilului și obiect s'a ivit și ceva real îi atrage atenția, putem spune că normalizarea se apropie. Totul se reduce atunci în a conduce interesul asupra activității succesive. Din aceste motive au fost comparate școlile noastre cu adevărate laboratoare de psihologie.

Este curios de constatat că toate defectele dispar odată cu normalizarea. Și se observă în familii schimbarea caracterului copilului, schimbare fericită.

Este totuși evident că, dacă există în familie condiții nefavorabile, aceste defecte pot găsi greutatea în corectarea lor. De fapt, dacă dintr'o parte acționează o cură de vindecare, iar în alta rămân mereu cauzele devierii, efectele se găsesc micșorate sau anihilate.

Iată de ce normalizarea copilului trebuie să atragă pe aceea

a adultului și a mediului și iată de ce în mod practic ea poartă în sine reforma omeniirii.

Viața morală este în general atinsă și adultul se găsește în fața copilului în necesitatea de a se corecta și de a se îmbunătăți el însuși. El este obligat de a lua un drum diferit unde va găsi o fericire și o armonie, cari vor fi recompensa eforturilor sale. În fața adultului, propriul său copil va deveni o nouă realitate și el se va simți vindecat, alipindu-se de ea.

Un mare număr de probleme se ridică din acest lucru. Le cunosc.

Din observarea copilului s'a născut o școală. Mecanismele ei s'au format pe mediul înconjurător. Trebuințele copilului au ciselat, s'ar putea spune detaliile.

Ceeace este necesar este ca mediul să nu fie supraîncărcat cu lucruri inutile; trebuie din contră să fie simplu și să nu conțină decât obiectele de cari se servește efectiv copilul.

Obiectele netrebuincioase crează confuzie, distrag și obsesc și prin greșala unui simplu detaliu, concentrarea la lucru poate să piardă. O probăm noi înșine când facem curse într'un mare magazin. Numai prezența atâtor obiecte sunt cauza unei oboseli gata să ne deprimeze.

Se crede de obicei că ajutăm copiii dându-le o cantitate de lucruri. Și se văd școli pline de material și de jucării cari obțin mic rezultat și recurgându-se la cele mai variate mijloace pe cari le poate sugera pedagogia și chiar combinând împreună mai multe metode de educație. Rezultatele sunt totdeauna cele mai rele.

Un lucru sigur, dovedit de copii, este că materialul este trebuincios la formarea spiritului, la dezvoltarea personalității; dar trebuie să le mărginim la strictul necesar.

Trbuie tot așa ca fiecare obiect să-și aibă locul fix. Este așa de important acest lucru, încât noi am construit anumite mobile anumitor obiecte. Acest lucru ușurează alegerea copilului și ordinea este mai armonioasă. Se poate spune că obiectele au cadrul lor, care le pune în valoare.

Copii pun cu răbdare în cutiile lor cele 64 de gradații ale culorilor, sau literele alfabetului în castelele lor, sau, dacă s'au servit de un covor, îl mătură și-l strâng înainte de a-l

pune la loc. Raporturile copiilor sunt cu mult ușurate. Nu se întâmplă ca unul dintre ei să aibă poftă de a lua un obiect întrebuițat de altul, căci el știe că nu poate să-l ia decât la locul său, în ordinea respectată și că nu poate să-l treacă din mână în mână. Copiii trebuie deci să aibă răbdarea de a aștepta, respectând activitatea altora.

Un loc anumit este rezervat obiectelor dar nu copiilor. Am construit un mobilier ușor, ușor de transportat; și în ansamblul acestor condiții ajutorul reciproc se dezvoltă. Dacă ne vine un copil nou, care deranjează pe ceilalți, el este primit cu un sentiment de compasiune.

Am văzut, într'o zi, unul dintre ei spunând unuia dintre acești deranjatori cu o grație de nespus:

— Tu nu știi încă, dar nu face nimic, și tu vei învăța!

Toți mergeau la el cu un zâmbet complezant, ca pentru a spune:

— El nu este încă civilizată, trebuie să-l plângem!

Dar se întâmplă o mică nenorocire, apare ajutorul reciproc. De exemplu, un copil sparge o sticlă plină cu apă, această mică nenorocire prezintă pentru el un chin, o umilire. Niciodată nu lipsește câte un prieten, care să vină să-l reconforteze:

— Nu face nimic! Nu mai plânge!

Și într'o clipă, cioburile de sticlă sunt duse, apa ștersă și incidentul uitat.

(va urma)

INFORMAȚIUNI

La 15 Ianuarie 1938, apare în București, Revista „Chemarea” organ de luptă al funcționarilor publici, Oficiu de Informațiuni, Contencios, cu articole semnate de: I. P. S. Patriarhul Miron, dnii prof. Nicolae Ioga, Ion Al. Brătescu Voinești, Dr. Gh. Banu, Ing. M. P. Florescu, Popescu Moșoia, Stănescu-Buzău, Luchian-Iași, A. Climescu-Hotin, C. Scripcă-Orhei, etc.

Complectată cu un bogat material documentar, dă și de seamă, portrete, cronici juridice, medicale, profesionale, sportive, literare, interne-externe, informațiuni, etc. Revista „Chemarea” a Funcționarilor Publici, cuprinde tot ce poate interesa viața de Stat și pe funcționarul public.

DIVERSE

Simbolul Invățătorului anonim

Mobilul scurgerilor vertiginoase al evenimentelor, care ne-au precedat sau pe care le trăim, ne scapă observațiilor noastre cotidiene.

În evoluția ascendentă a națiunilor, realizările efectuate, stau în directă dependență de spiritul animator a unor personalități cruciale și a acelor cari au știut călca cu certitudine pe urmele unor astfel de depășitori ai efemerului. Sunt zile când națiunea își dă mâna cu astfel de personalități, neglijând treburile ei zilnice și trăind sub mirajul apoteozării lor, prea-mărindu-i dela tribune, sau externizându-i în statui.

Frecvența statuielor oamenilor reprezentativi a unui neam ridicate din recunoștința, care se manifestă pentru ei, este indicele cert de a păși spre imortalizare pe cari îi execută acel neam, și un indiciu de altitudinea morală la care s-au ridicat fiii acelui neam.

În statuile „aleșilor“ se concretizează simbolul moralității care-l datorăm precedesorilor și se desingnează lapidar, edificatoare și plină de tâlc, — o lecție etică și națională generațiilor viitoare. Sub aureola regală a frunților daltoite în marmoră sau bronz, simțim o iluminare interioară cu adânci efecte transformatoare, reinăscându-ne pentru o nouă lume.

Forța purificatoare a monumentelor a fost recunoscută în toate vremurile și istoria trecutului ne servește pilde când idile credințele, persoanele cari s'au sacrificat pentru ideile omenirii sau a națiunilor, au fost sărbătorite prin concretizarea palpabilă a statuielor.

Pe lângă indivizii izolați cari se sting în creieții originale, sunt cei ce se înrolează efectiv spre îndeplinirea reală a acestor aspirațiuni inferioare națiunilor. O idee lansată, cere multor vieți consumarea mistuitoare și lentă. Idealul nostru milenar pentru întregirea hotarelor, câte suflete nu și-a înregimentat cu avântul lor generos și stimulat de mistica credință în destinele neamului ce transcede din etern.

Simbolul sufletelor jertfite în slujba acestui ideal pe câmpurile de luptă memorabile, îl reprezintă pilduitor »Monumentul Eroului Necunoscut« din Capitală.

Statuia care se ridică lui Eminescu, nu reprezintă oare proslăvirea geniului artistic național, care-l reprezintă, simbolizează, eternul Eminescu?

Câte alte statui nu intruchipează prin fizicul celor ce-i reprezintă, ideile pentru cari au luptat și au sângerat?

Întrebați cu gândal în lumea recunoștințelor cari o manifestau fața de »Eroi« sau »Aleși«, prin eternizarea lor și a ideilor cari le-au frământat în slujba unei națiuni, ne vine întrebarea: unde se găsește la noi »Statuia Învățătorului anonim« simbolul bătrânului dascăl cu »haina roasă'n coate« cum l-a eternizat Eminescu, sau a dascălului, figură rurală, cum l-a sculpat în versuri Goga?

Dascălul care reprezintă, atât în trecutul nostru, cât și pentru prezentul și viitorul neamului, pârghia care a ridicat, din amorțeala veacurilor, mase anonime, redându-le la o nouă viață. Prin sufletul învățătorului din Avrig, de apostol, s'a ajuns la versurile lui Rosseti:

*»Precum Cristos pe Lazăr din morți a înviat
Așa tu România din somn ai deșteptat«.*

care cuprind o realitate. La sufletul cald al celui care la 1843 în »Cuvântul de deschidere« a »Universității Mihailene«, s'a renăscut naționalismul istoric a generației dela 1848, câte suflete nu s'au electrizat sub magia cuvântului purtat de cel mai mare dascăl al Neamului. N. Iorga?

Învățătorul pierdut în scurgerea anilor a fost acela care sub mucenicia lui era apostolul crezului neamului, era păstrătorul comorilor sufletești ale neamului și luptătorul pe sub tăcute, a celor ce va să vină. De el se leagă multe din realizările pe care le avem și sub privirea ochilor lui timizi, s'au călit multe suflete. Dascălului anonim care reprezintă chezașia înfăptuirii »sufletului nou«, națiunea trebuie să-i fie recunoscătoare și pentru anonimatul muncii lui tăcute, trebuie să-i ridice o statuie care să fie quintesența marilor recunoștințe ce-i datorează și expresiunea manifestată față de profunda credință ce-o mărturisește în opera lui închinată Neamului.

Acest simbol »Statuia Învățătorului anonim«, a ideii operei educative a Neamului, este o exigență imperioasă a momentului istoric și prin care vom arăta adânc și mult înțelegătoarea recunoștință ce-o datorăm înaintașilor cari prin curătenia și avântul lor generos, au format sufletul României Mari.

Învățătorimea română are sfânta datorie de a trece în faptă, realizând acest deziderat.

Pri inițiativa Asociației noastre generale, trebuie să se păsească în ritmul înfăptuirilor pentru a servi o înălțătoare pildă etică și națională generațiilor viitoare.

Petru Șerban

Ordine și armonie

In veacul acesta, al XX-lea dela Cristos, plin de contradicții și de fum, tendințele dictatoriale se manifestă cu o amploare nemaiîntâlnită. Oameni mari, dar mai ales oameni mici cari se cred mari, își dau ifose de dictatori iau poze istorice, privesc lumea dela etajul 40-lea, cașicum ei ar fi centrul de gravitate al globului sau al sistemului nostru planetar. Ceeace indignează pe omul de bun simț nu este boala dictaturii ca atare ci mai des incapacitatea totală a dictatorilor închipuiți, cari vor să comande armate mai mari sau mai mici, popoare mai mari sau mai mărunte, dar cu mai mult bun simț și cu infinit mai mare capacitate decât ei. E o nenorocire pentru un stat ca și pentru o instituție a sa, de a avea un asemenea conducător.

Problema conducătorului e cu mult mai gravă decât î închipue multă lume. Din cauza unui rău conducător s'a întâmplat dezastrul armatei române la Turtucaia, din lipsa de buni conducători a suferit țara românească invazia străinilor în toate domeniile de activitate și acapararea tuturor ramurilor de producție. Din cauza unor buni conducători pe cari nu i-am avut la timp, s'a întins haosul și fraudă în cea mai mare parte din instituțiile statului.

În instituțiile de stat ca și în cele particulare se pune cu aceiași necesitate problema bunilor conducători. Se pune mai ales problema aceasta pentru că de ea este legată strâns problema ordinii de care depinde bunul mers al oricărei instituții.

În școală este deasemenea necesară soluționarea acestei probleme, cum neglijată până acum, dacă ținem la prestigiul acestei instituții și mai ținem încă la ordinea și disciplina din sânul ei. Mijloace sunt destule, dar oamenii imparțiali și de bun simț n'au fost ascultați, ci a fost ascultat glasul neputincioaselor ambiții de mărire, ajutate de un impresar imoral: politica. E greu să aruncăm cuiva o vină. Vremea a fost totdeauna deasupra omului, cum zice cronicarul; dar vrem nașterea unei conștiințe individuale a unui bun simț care să-i împiedice a se sui pe scaune înalte dacă simt că nu sunt capabili să-și ia și răspunderea ce incumbă posesorului de scaun-

Avem curajul să spunem că sunt și printre noi asemenea specimene, e drept nu mulți, dar sunt.

»Și dacă aduc discuția despre păcate în loc să ne laudăm în familie, cum se face de obicei prin reviste și prin conferințe, o fac convins fiind că dacă îți discuți păcatele în familie, nu dai ocazie altora să discute despre ele și să te taxeze perfid, fiindcă le ascunzi de ochii lumii, dar lumea ți-le vede și le vede de multe ori mai mari de cum sunt.

E vorba despre boaba dictaturii ce face ravagii prin unele cancelarii ale direcțiilor de școli. Notez că nu se găsește pretutindeni — sunt excepții multe și onorabile — se găsește însă tocmai acolo unde te aștepti mai puțin; la posesorii de scaune cari în loc de alte merite mai mari ca ale colegilor, n'au decât un orgoliu imens și o suficiență intolerantă. Prin gesturi nehibzuite cari rănesc amorul propriu al colegilor, sfărâmă armonia dintre membrii corpului didactic, armonie care este o condiție de progres, acoperiind-o cu cerluri interminabile, rapoarte și anchete cari înveninează sufletul educatorului, ce trebuie să fie pururea senin și au ca rezultat final dezordine în suflet și dezordine în muncă.

Or, nu acesta este rostul unui director de școală. El trebuie să fie elementul cel mai capacitat, cu o viață morală ireproșabilă spre a avea un ascendent moral asupra unor colegi cari au aceiaș pregătire profesională ca și dânsul. El trebuie să fie elementul concordiei nu al discordiei. Să tempereze animozității ce eventual s'ar ivi, nu să le anime, ori să le provoace. Să fie primul între egali nu să-și aroge descendență din zei și să disprețuiască pe ceilalți pentrucă ei sunt numai oameni. Totul se face în școala primară spre binele poporului. Dacă nici acei ce muncesc pentru bieteile milioanelor de rumâni nu se pot iubi și nu își vor binele reciproc, cum va primi poporul povețele lor? E un păcat din cauza căruia nu sunt numai membrii corpului didactic în suferință morală, dar este mai ales școala, mama luminii și a ordinii mintale, care suferă. Trebuie smuls din suflet cu orice preț. Sau dacă acei ce suferă de mania orgolinului nemăsurat și fac rău școlaei, nu și-i pot smulge, trebuiesc smulși ei din locul ce ocupă, spre a feri școala de spectacole jalnice.

La granița de Vest trebuiesc alese cu îngrijire toate elementele conducătoare — mici sau mari — pentru că aici e nevoie de muncă intensă și concentrată a tuturor factorilor de progres social, iar dacă elementele conducătoare nu sunt la înălțime, totul e zadarnic, fiindcă înțelepciunea bătrânească s'a exprimat simplu dar adânc. »Unde nu e cap, vai de picioare«. Cred că un mic și sincer, colegial și amical sfat fără nici o pretenție, va fi de folos învățământului și va contribui cât de cât la atenuarea maladii susmenționate, spre a înlocui pentru totdeauna dictatura orgoliului sec, cu regalitatea bunului simț.

Aceasta numai în folosul armoniei și al camaraderiei ce trebuie să domnească între învățatori și prin aceasta în folosul școlii românești dela acest colț de țară.

Vasilie Lădaru
Șeitin.

Pentru colegii din județ

Se știe că în majoritatea comunelor aparținătoare acestui județ, prin reforma agrară, s'au dotat școlile cu câte 5 jug. cad. pământ arabil, ca »teren de experiențe agricole«; iar pentru învățatori, s'au creat — prin lege — acele terenuri, numite »dotații învățătoarești«.

Dotațiile învățătoarești, ca proprietate, aparțin statului român. Uzufuctul însă, este al învățătoarești. Comitetele școlare nu trebuie să aibă niciun amestec, în administrarea acestor dotațiuni.

Comitetul școlar județean din Arad, prin conducătorii săi, în funcțiune la efectuarea înproprietăririi, interpretând greșit și abuziv legea, a considerat că termenul dat pentru dotarea învățătorilor aparține școlii și ca proprietate și ca uzufuct.

Ca urmare a acestei erori, comitetele școlare rurale au pretins și pretind învățătorilor, să plătească arenda, pentru uzufuctul terenurilor susnumite.

În ultima ședință a Comitetului școlar județean, colegii învățatori, prin subsemnatul, bazați pe temeuri și texte precise de lege, am cerut să se ia o hotărâre prin care să se revină asupra dispozițiilor arbitrare, următor carora comitetele școlare administrează dotațiile învățătoresii.

Comitetul școlar județean a aprobat punctul nostru de vedere, cerându-mi însă să întocmesc un memoriu, — fapt ce s'a executat — care să slujească ca act de bază la hotărârea luate; urmând ca, pentru soluționarea definitivă a chestiunii să se ceară aprobarea Casei Școalelor. Nu știm — până acum — ce atitudine a luat, sau va lua aceasta instanță. Deocamdată, învățătorii dela școala noastră am hotărât ca, începând cu anul agricol în curs, nu mai plătim nimanui nici un fel de arenda, pentru dotația învățătoresca. Am împărțit apoi acest teren între noi, având ca criteriu normele cunoscute. S'a consemnat totul într'un proces verbal, semnat de toți, asumându-ne solidari răspunderea, în fața legilor și autorităților.

Se înțelege că impozitele aferente ne privesc pe noi, ca și taxa pentru Sindicatul Crișurilor, acolo unde aceasta se percepe.

Pentru cazuri de neînțelegere la stabilirea porțiunii de teren cuvenită fiecăruia, am statuat cu prima și ultimă instanță de apel, Revizoratul școlar.

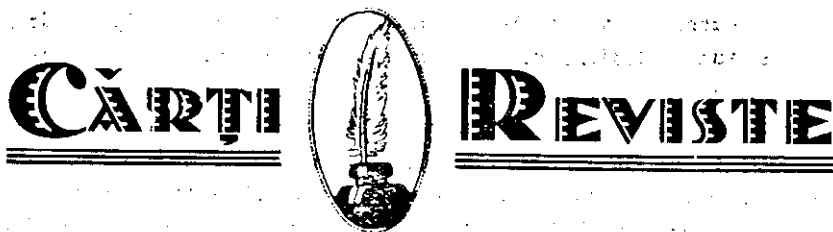
Cine se va simți lezat prin procedura noastră, să sesizeze justiția, iar noi ne vom supune verdictului dat de aceasta.

Ne bazăm hotărârea ce am luat pe art. 119, cap. X, din Regulamentul legii pentru reforma agrară din Transilvania, Banat, Crișana, Maramureș, publicat în Monitorul Oficial No. 174 din 4 Noembrie 1921.

Dnii colegi, cari cred că am procedat corect să acționăm la fel.

Terenurile de experiență agricole rămân să fie administrate, potrivit art. 76 din Legea învățământului primar al statului.

Nicolae D. Cârstea

Ion Blăgăilă: Spre o nouă metodă a scris-cetitului. (Ărad, 1937).

Metoda scris-cetitului în decursul vremurilor a variat foarte mult. Variația ei s'a făcut mai mult în funcție de concepția personală a acelor care o abordau, decât în dependență de necesitățile reclamate de psihologia aceluia asupra căruia se aplică, natura psihofizică a copilului.

Azi în noianul atâtor vederi noi asupra copilului, această metodă care este determinată în conformația spirituală ulterioară a copilului, începe a se funda în principii cât mai autentice și mai adecvate realității copilului.

Principiul s ontaneității și al creație personale, dimpreună cu vederile decroly-ene și sincretismul perceptiv și gândirist, alături de alte legi recunoscute ca valabile, își găsesc azi o aplicare cât mai imperios necesită în metodele pedagogice școlare, și mai ales în predarea scris-cetitului.

Dr. I. Blăgăilă, a făcut un efort lăudabil de a ne da o „nouă metodă a scris-cetitului”, extrasă din combinarea diferitelor metode și experimente pe care le-a interpretat dânsul în școală, ca învățător.

Noutatea și originalitate, metodei constă în aplicarea, celor mai interesante principii psiho-pedagogice contemporane, la baza ei. Exercițiul, spontanitatea și activitatea continuă a copilului, o cooperare cu învățătorul la învățarea lecției, interesul, apelul neîntrerupt la principalele simțuri, toate aceste principii, având neîntrerupt în vedere existența armonică psiho-fizică a elevului, spre a cărui dezvoltare naturală tinde o educație științifică.

Preocupările metodologice și educative dela finele lecțiilor publicate ca model pentru expunerea metodei pe care-o susține autorul, sunt edificatoare, de înaltă preocupare educativă, a unui ideal educativ integralist.

Redarea, în această broșură, a două planuri de lecții dezvoltate, sunt îndeajuns pentru a ne lămurii de râvna și prețiosul aport adus de autor la creerea și fundamentarea unei pedagogii românești, ideal care a iluminat întreaga activitate a prof. T. Mariș.

Dr. I. Blăgăilă, pășește cu: „Gândirea copilului” și această carte „Spre o nouă metodă a scris-celiturii”, spre o serioasă, conștiințioasă și pilduitoare contribuție, pentru creerea unei pedagogii științifice românești.

Această metodă o recomandăm colegilor pentru ușurarea muncii lor și spre respectarea legilor psihice ale copilului român.

Petru Șerban

Emil Cioran; Schimbarea la față a României.

(241 pag. 1937, București). Sufletul unei generații se călește la lumina arzătoare a unui ideal, a unei misiuni pentru care luptă s'o realizeze. Însăși sensul noțiunii de „generație”, este în funcție de o idee care-a devenit punct central al unor îndrăzneli. Înfăptuirea idealului cu baze reale, consumă avântul multor suflete, cari l-au trăit efectiv.

Orice ideal se găsește ca un inel, sau o verigă într'un lanț. El e în dependență de altele anterioare și devine determinat și pedestal pentru altele care succed.

Integritatea teritorială prin holare etnice a fost idealul milenar al nostru, antebelic, care s'a înlăptuit în urma „sfântului nostru războiu”, iar azi se frământă până la autoiluzionare o nouă viziune pe care trebuie s-o dăm României. Proiectarea noului destin la care se angajează o națiune, este determinată de însăși realitatea acelei națiuni și de noua rodire în care se angajează. Generația noastră postelnică trăiește frenetic mesianismul, românesc care-ți dă fiori de grandioarea de a fi Român.

Generația crescută sau născută sub bubuitul și sub mirosul prafului de pușcă, și-a încheșat în nișe contururi rigide noua configurație spirituală a României. Sufletul format la apa vie a noui realități spirituale românești, va fi tipul legionarului, artistic dăltuit din stâncă invincibilă a etnicului nostru.

Dar pentru zău „sfântă, mare”, e nevoie de suflete călitate și împregnate până la obsesie de o transfigurare a României actuale. E'e frizarea sufletelor de curentul acesta mesianic, trebuie să ne fie preocuparea tiranică.

Dl. E. Cioran deprins cu trăirea organică a ideilor, lăsându-se dus cu frământările interne „pe culmile disperării”, sau în fundul „amăgirilor”, prin lucrarea „Schimbarea la față a României”, Uimitor, de informat asupra celor mai variate probleme, prin originalitatea specifică a gândirii d-sale, discută și sugerează cele mai ingenioase idei.

Erijindu-se într'o discuție a teoriei culturilor (cap. I) relevă insuficiența organică a unor culturi de a se realiza integral. Demarcându-se în istoria culturii mari, mici, intermediare, etc. Singura soluție a „tragediei culturilor mici” pentru depășirea anonimatului este pt. dl. E. Cioran, salutul istoric. Găsindu-ne la începutul punerii problemelor noastre spirituale și politice, în zorile „adamismului românesc” (II.) putem deveni națiunii de viitor, printr'un salt istoric care va schimba cu adevărat la față România. Cu toată existența „goalurilor psihologice și istorice ale României” (III.) (evidențiate prin lipsa unui vitaminism vitalizant, etc., în trecutul nostru, „colectivismul național” (IV.) va rezolva arzătoare e probleme ale justiției sociale. Problematika „răsboiu și revoluție” (V.) este minuțios desbătută și în fața unei revoluții naționale care pregătește o dictatură populară, ne găsim adânc antrenați. Cap. (VI.) „Lumea politicului” designează trăsăturile psihice și eroice ale omului stăpânit de instinctul de dominație cu finalitate obiectivă, care este instrumentul, care mână istoria: omul politic.

Tematica naționalistă brodată pe viziunea mesianică care trebuie să fie singurul fel de a înțelege România, se încheagă în noua „spirală istorică a României” (VII.) care duce la supremația spirituală și politică a României în sud-estul Europei, printr'o ascensiune neconținută; iar Bucureștiul nostru, noul Constantinopol de hegemonie spirituală.

Concepția vitalizantă a unui elen ascendent frenetic, mînat de „drept” și „adevăr” care este forța în viața popoarelor, este motorul și soluția problematicii naționaliste. Obsedat până la agonie de „noua față a României”, care este mesianismul ardent și singurul justificabil pentru a deveni și noi primejdie și „focar de infecție și contagiune ideologică” în viața istorică, acest rîm trepidant îl cere autorul pentru pulsul României.

Simți printre rândurile întregii lucrări, plēsiturile produse de flăcările incendiului intern la care l-au supus problemele și destinul României. Este o indentificare totală a trăirii integrale a

autorului cu existența mesianismului Românesc.

Lucrarea trăită real, discută și interpretează probleme vitale cărora „noul Stat” trebuie să le dea o deslegare; și mai presus, este menită a da un nou ritm și pasiune pentru trăirea mistică a noului lumii, care va aduce:

„Schimbarea la față a României”.

Petru Șerban

C. Nariy: Pedagogia lui Imanuel Kant.

O stea, dintre cele mai luminoase, ce-au răsărit vre-odată pe orizontul gândirii omenești, a fost fără îndoială marele gânditor de la Königsberg

Nici când gândul uman, nu s'a ridicat în sfere mai senine, n'a analizat mai profund sufletul uman, desvelindu-i una câte una, cele mai adânci taine, cele mai întunecate colțuri; a deschis o largă parte spre lumină.

Immanuel Kant, acel titan al gândirii, nu reprezintă un om, ci o epocă; căci el, a putut să se ridice de-asupra confuziilor și nedumeririlor, în cari secole de-a rândul, s'au sbătut înaintașii lui, fără a putea schița drumul luminos, spre care, fără șovăire, să se îndrepte cercetătorul de adevăr.

Domnul profesor Nariy, prin acest studiu, pune în fața educatorilor, principiile pedagogice ale marelui gânditor, servindu-se în afară de tratatul de pedagogie, de întreaga lui operă, căci după cum afirmă d. Nariy, „preocuparea educativă este prezentă în toată opera lui Kant”.

Pentru Kant, educația este un lucru cât se poate de deficil și pe cât de deficil, pe atât de important. „Îndărătul educației se ascunde marele mister al perfecțiunii naturii (omenești și omul nu poate deveni om, decât prin educație”.

Dacă educația nu ajunge la rezultate potrivite, aceasta se datorește aproape întodeauna, incapacității educatorului. „Dacă o ființă de-o speță superioară și-ar lua asupra-i educația noastră, atunci s'ar putea vedea ce poate să devie din om”. Tot asupra educației, Kant susține că „este cea mai mare problemă, și cea mai grea, care poate fi pusă omului”, iar d. Nariy conchide că: „Alături de ea nu poate fi considerată în greutate decât arta guvernării”.

După Kant, educația este o artă „pentru că dezvoltarea dispozițiilor naturale nu se face dela sine”. Kant, împarte educația în două părți. Una care se ocupă cu formarea sufletului, numită educație practică sau morală și educația fizică, care are menirea de a da fizicului o dezvoltare armonică. Adevărata valoare educativă, o atribuie Kant celor morale, unde nu avem de-a face cu natura, ci cu libertatea omului; unde copilul este activ, căci „el trebuie să zărească întotdeauna temeiul acțiunii și deducerea ei din conceptul datoriei”. Premergătoare educației morale după Kant, este disciplina, care „împiedică pe om de a se îndepărta dela menirea lui, a umanității, prin impulsurile sale animalice”. Disciplina se deosebește de educația morală, deoarece „disciplina este numai negativă, ea fiind numai acțiunea prin care se ia omului sălbăticia”. În misiunea educației intră și civilizația, căci ea învață pe om să fie manierat, politicos, prudent. Premergătoare educației morale este și moralizarea, care acțiune tinde să facă pe om putincios de-a alege din scopurile întâlnite în viață, pe cele bune și având conștiința că este obligat să aleagă numai pe cele bune, pe cari d. Kant le arată foarte categoric: „Scopurile bune sunt acele cari cu necesitate sunt aprobate de orice om, și cari în acelaș timp pot fi scopurile oricărui om”. Idealul pedagogic în opera lui Kant este moralizarea omului, ridicându-l până la cea mai înaltă treaptă, spre desăvârșire.

Durata educației după Kant se limitează acolo, unde sfârșește viața, astfel că, omul are datoria de a-și face o auto-educație, întreagă viața.

Domnul Narly, pătrunzând adânc firul gândirii lui Kant, face o minunată paralelă între persoană și umanitate: Fiecare individ este un scop în sine. Dar scopul individului îi este evidențiat acestuia de rațiune, care este aceeași pentru toți oamenii. Rațiunea ne vorbește de o profesiune. Dar ea ne vorbește la toți la fel. De aceea legea morală, maxima, imperialistul categoric, care ne ordonă cu necesitate, ne ordonă la toți la fel; așa că putința generalității este și criteriul moralității ce revine maximei, legii, imperativului. De aci urmează că fără a intenționa ca prin individ să se realizeze un scop în afară de el, cum ar fi o anume ordine socială, totuși din însuși natura actului moral rezultă o perfecțiune socială.

Când fiecare individ se va conduce moral, când fiecare indi-

vid se va manifesta conform datoriei, urmează că umanitatea întregă va fi în stare de moralitate“.

Kant, recomandă cu multă stăruință jocurile, cari pe lângă dezvoltarea fizică, dezvoltă în copil și simțurile, mai ales pe cel social și în mare măsură și pe cel moral. „Jocul cere dela copii unele sacrificii, pe cari ei le fac bucuros“. Concepția lui Kant asupra jocului este aceea de a pregăti omul pentru viața socială.

În educația intelectuală, după concepția lui Kant, ținta noastră trebuie să fie dezvoltarea puterilor sufletești, unind în instruirea copilului încet, „știința cu puțința“

Pentru a putea îndeplini cerința lui Kant, adică spre a putea uni în mod fericit „știința cu puțința“, trebuie să cunoaștem temeinic mecanismul gândirii copilului. În „Critica rațiunii pure“, Kant stabilește că pentru cunoașterea mecanismului de gândire trebuie să se cunoască doi factori, de aceeași importanță, unul subiectiv, formal, și altul obiectiv, venit din afară. „Unul fără altul nu înseamnă nimic, înseamnă formă goală, sau conținut orb. „Numai cunoscând adânc sufletul omenesc, vom fi în stare să știm ce anume forțe putem dezvolta în sufletul lui în anumite vârste. Grijă de căpetenie a educatorului este însă, să dea precădere dezvoltării sufletului, formând intelectul, apoi rațiunea și la urmă erudiția, păstrând în tot timpul echilibrul între grija informativă și cea formativă. Kant se declară exclusiv educației formale, crezând că cleul „nu trebuie să învețe gândiri, ci a gândi; el nu trebuie să fie purtat ci condus, dacă vrem ca în viitor, să fie priceput a umbla pe picioarele proprii“. Pentru dezvoltarea judecății, Kant recomandă matematica

Educația intelectuală după concepția lui Kant este de două feluri. Una liberă, pe care copilul o privește ca pe un joc și una școlară care este adevărata educație intelectuală, făcută după un plan și care reprezintă muncă, căci numai astfel se va împăca cu ideea că „omul este singura ființă care trebuie să muncească“. Făcând o paralelă între joc și muncă, Kant spune că „la muncă nu găsim o satisfacție ca la joc, căci ocupația în sine nu este plăcută, ci o întreprindem în vederea unui alt scop“. De aceea, Kant se ridică în contra concepției care tinde să facă în școală un joc. Kant a fost cel dintâi care a înțeles valoarea morală a muncii. El a fost predecesorul lui Kerschensteiner, care reprezintă astăzi directiva cunoscută sub denumirea de „școala muncii“.

Educația morală, după concepția lui Kant este „acea educație, prin care omul trebuie să fie format pentru a putea viețui ca o ființă liberă, este educația personalității, educația unei ființe libere, care poate să se susție liberă și să fie un membru al societății, dar care poate avea și pentru sine însăși o valoare interioară”.

Considerând că „maximele sunt legi obiective isvorâte din intelectul însuși al omului”, Kant găsește pentru caracter următoarea formulă: „Caracterul constă în deprinderea de a acționa potrivit maximelor”.

Caracterul poate fi bun sau rău, după esența maximelor. În educație ne interesează caracterul condus de maxima bună, adică caracterul moral, care îl putem desvolta în sufletul copiilor, numai deprinzându-i cu fapte bune. „În locul urii, oroarea de ceace este revoltător și absurd; în locul temii de oameni și de pedeapsa lui Dumnezeu, teama de propria lor conștiință; în locul opiniei altora, stima față de ei înșiși, demnitatea interioară; în locul vorbelor și al sentimentalității, valoarea interioară a acțiunilor — inteligență în loc de sentiment — și în locul unei evlavii morocânoase, sfioase și întunecate, o pietate plină de voieșie”. Acestea sunt principiile bune și sănătoase cu cari trebuiesc deprinși copiii, încă din cea mai fragedă vârstă, căci fiind deprinși de mici cu astfel de idei, când vor fi mari, vor avea tăria de a privi furtunile în față și curajul de a curma răul încă în fașe.

Prin această lucrare, d. Narly, pune în fața educatorilor, principiile pedagogice ale marelui filosof dela Königsberg, principii, pe cari d. profesor C. Narly le-a extras din uriașa lui operă și adunându-le în lucrarea D-Sale, ca pe un prețios dar.

Ion Ilina

Cuvântul, ziarul care a reapărut, umplând golul ce-l lăsase în publicitatea română cotidiană, este azi animatorul spiritelor românești și aducătorul aceleiași slove limpezi și de talent, pe care a servit-o atâția ani, cu multă dragoste și înaltă pricepere de prof. **Nae Ionescu**, Directorul acestui cotidian, împreună cu pricepuții Dsale colaboratori.

Banca Învățătorilor din jud. Arad.

10 Ianuarie 1938.

CONVOCARE No. 6.

În conformitate cu dispozițiunile Deciziei Comitetului de Control Cooperatist jud. Arad și potrivit hotărârei consiliului de administrație din ședința delă 31 Decembrie 1937 se aduce la cunoștința membrilor Băncii Populare a Învățătorilor din județul Arad că sunt convocați în

Adunare Generală Extraordinară

în ziua de 13 Februarie 1938, ora 9 a. m. în localul Casei Învățătorilor din Arad, Bd. Carol 66 pentru a discuta și hotărâ asupra chestiunilor prevăzute în ordinea de zi.

Dacă în această zi nu se va putea întruni majoritatea membrilor cum prevede art. 38 din statut ședința adunării generale se va amâna pentru ziua de 20 Februarie 1938 orele 9 a. m. în acelaș local, cu aceeaș ordine de zi și când se va ține cu ori câți membri vor fi prezenți.

Bilanțul, contul de profit și pierdere, partida fiecărui societar și registrele de contabilitate se pot vedea de D-nii membrii conform art. 37 din statut, chiar de acum la sediul băncii în orice zi, în orele de birou

Ordinea de zi:

1. Constituirea biroului și constatarea membrilor prezenți.
2. Darea de seamă a consiliului de administrație asupra mersului operațiunilor societății în anul 1935 și 1936.
3. Raportul Comisiunii Cenzorilor.
4. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierderi, împărțirea beneficiului și descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea sa pe anul 1935 și 1936.
5. Fixarea sumei maxime pe care banca o poate împrumuta delă Federală, Banca Centrală, etc.
6. Stabilirea dobânzei ce banca o va lua delă împrumuturi acordate societarilor și nesocietarilor.
7. Fixarea maximului de împrumut ce se poate acorda unui societar sau nesocietar.
8. Stabilirea sumelor ce se pot împrumuta cooperativelor din localitate și condițiunile acordării acestor împrumuturi.

9. Stabilirea condițiilor de primirea depunerilor spre fructificare și dobânda ce urmează a li se plăti.

10. Să se ia cunoștință de împrumuturile membrilor din consiliul de administrație și cenzori.

11. Votarea bugetului pe anul 1936 și 1937.

12. Să se ia cunoștință de rezultatul inspecțiilor făcute de cenzori și organele instituțiilor de control și să se avizeze asupra măsurilor și sancțiunilor ce urmează să se ia.

13. Alegerea a 6 membrii în consiliul de administrație în locul Dilor Igrisan Lazăr, Lucața Iuliu, Tau Ion, Cristea Nicolae, Nonu Mircea și Vodă Cornel ale căror mandate au expirat.

14. Alegerea a 3 cenzori și 3 supleanți, pt. fiecare an.

Voturile adunării se fac prin ridicare de mâini afară de cazul când se va cere votul secret, în conformitate cu statutele.

Deciziunile luate de adunarea generală în limitele actului constitutiv, statutele și legii, sunt obligatorii pentru toți societarii.

Nici un societar nu poate avea mai mult decât un singur vot, ori care ar fi numărul părților sociale ce posedă.

Cei absenți vor fi reprezentați prin un mandatar societar, care trebuie să aibe mandat scris. Un mandatar nu poate reprezenta decât un singur societar în afară de votul lui.

- Ad-torii nu pot să ia parte la vot: a) pentru aprobarea bilanțului și b) rezoluțiunile ce privesc responsabilitatea lor, art. 163 c. com. și nici nu pot reprezenta ca mandatar pe un asociat lipsă dela adunare.

Președinte: *Dimitrie Boariu.*

Contabil: *Ion C. Lascu*

Banca Invățătorilor din jud. Arad

10 Ianuarie 1938.

CONVOCAREA No. 7.

În conformitate cu dispozițiunile art. 35 din statut și potrivit hotărârei consiliului de administrație din ședința dela 31 Decembrie anul 1937 se aduce la cunoștința membrilor Băncii Populare Invățătorilor din jud. Arad că sunt convocați în

Adunare Generală Ordinară

În ziua de 13 Februarie 1938 ora 10 a. m. în localul Casei Învățătorilor din orașul Arad, Bdul Carol 66 pentru a discuta și hotărâ asupra chestiunilor prevăzute în ordinea de zi.

Dacă în această zi nu se va putea întruni majoritatea membrilor cum prevede art. 38 din statut ședința adunării generale se va mâna pe ziua de 20 Februarie 1938 orele 10 a. m. în acelaș local, cu aceiaș ordine de zi și când se va ține cu ori câți membri vor fi prezenți.

Bilanțul, contul de profit și pierderi, partida fiecărui societar și registrele de contabilitate se pot vedea de Dnii membrii conform art. 37 din statut, chiar de acum la sediul băncii în orice zi. în orele de birou

Ordinea de zi:

1. Constituirea biroului și constatarea membrilor prezenți.
2. Darea de seamă a consiliului de administrație asupra mersului operațiunilor societății în anul 1937.
3. Raportul Comisiunii Cenzorilor.
4. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierderi, împărțirea beneficiului și descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea sa pe anul 1937.
5. Fixarea sumei maxime pe care banca o poate împrumuta dela Federală, Banca Centrală, etc.
6. Stabilirea dobânzei ce banca o va lua dela împrumuturi acordate societarilor și nesocietarilor.
7. Fixarea maximului de împrumut ce se poate acorda unui societar sau nesocietar.
8. Stabilirea sumelor ce se pot împrumuta cooperativelor din localitate și condițiunile acordării acestor împrumuturi.
9. Stabilirea condițiunilor de primirea depunerilor spre fructificare și dobânda ce urmează a li se plăti.
10. Să se ia cunoștință de împrumuturile membrilor din consiliul de administrație și cenzori.
11. Votarea bugetului pe anul 1938.
12. Să se ia cunoștință de rezultatul inspecțiilor făcute de cenzori și organele instituțiunilor de control și să se avizeze asupra măsurilor și sancțiunilor ce urmează să se ia.
13. Alegerea a 3 membrii în consiliul de administrație în

locul D-lor Boariu Dimitrie, Spinanțiu Eugen și Popa Gheorghe ale căror mandate au expirat.

14. Alegerea a 3 cenzeni și 3upleanți.

15. Adoptarea noului Regulament de funcționare al Secției de ajutor mutual de pelângă Bancă.

Voturile adunării se fac prin ridicare de mâini afară de cazul când se va cere votul secret, în conformitate cu statutele.

Deciziunile luate de adunarea generală în limitele actului constitutiv, statutele și legii, sunt obligatorii pentru toți societarii.

Nici un societar nu poate avea mai mult decât un singur vot, oricare ar fi numărul părților sociale ce posedă.

Cei absenți vor fi reprezentați prin un mandatar societar, care trebuie să aibe mandat scris. Un mandatar nu poate reprezenta decât un singur societar în afară de votul lui.

Ad-torii nu pot să ia parte la vot: a) pentru aprobarea bilanțului și b) rezoluțiunile ce privesc responsabilitatea lor, art. 163 c. com. și nici nu pot reprezenta ca mandatar pe un asociat lipsă dela adunare.

Președinte: *Dimitrie Boariu.*

Contabil: *Ion C. Lascu.*

Banca Invățătorilor din jud. Arad

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

la 31 Decemvrie 1937

<i>Cheltuieli:</i>		<i>Venituri:</i>	
Cheltuieli G-rale	8571	Beneficii din a. preced.	3000
Chirii, încălzit, etc.	4000	Dobânzi și beneficii	160860
Salarii	39700	Imprimate	10890
Transporturi	10320	Comision	19517
Contribuții Control	7094		
Dobânzi la Depuneri	13365		
" " Efecte Reesc.	21930		
" " Div. Fondur	2461		
Impozite	4040		
Alte impozite	1648		
Amortisment mob lier	434		
<hr/>		<hr/>	
Total cheltuieli	113563	Total venituri	194267
Beneficiu net	80704	Pierdere	
<hr/>		<hr/>	
Total	194267	Total	194267

B I L A N Ţ U L

încheiat la 31 Decembrie 1937

<i>Activ :</i>		<i>Pasiv :</i>	
Cassa	187549	Capital social	846500
Asociați	77550	Depuneri Fructificare	474871
Depun. Feder. Zorile	20503	Fond de rezervă	36664
Imprumuturi	1656812	„ Cultural	8971
Capital Federale	10000	„ Imobil	3807
Capital B. C. C	20000	„ amortisment mob.	1241
Mobilier	8690	„ G-ral Secție Mutuală	29657
Efecte publice	1760	Efecte Reesc. B. C. C.	430000
Dob. rep. Ef. reesc.	3223	Dobânzi reportate	72825
Diversi Debitori	500	Dividende neridicate	1695
Dep. B. C. C. pt. reg. Ef. reesc.	540	Impozite de plată	192
		Beneficiu net	80704
Total	1987127	Total	1987127

Președinde: *Dimitrie Boariu.*Contabil: *Ion C. Lascu,*Casier: *Ion Mladin.*

Membrii Cosiliului: Spinașiu Eugen, Igrășan Lazăr, Cârstea Nicolae, Lucața Iulian, Cristea Nicolae, Tau Ion, Poșa Gheorghe.

Cenzori: Musca Maximilian, Radu Dimitrie, Locușlean Florea.

Almanahul „Sfarmă-piatră“ Revista „Sfarmă-piatră“ a scos zilele ace-

stea un almanah — primul almanah naționalist în țara noastră.

E o lucrare de artă care rivalizează cu tot ce s'a făcut mai frumos la noi în genul acesta, dar e mai ales o carte utilă. — În afară de planșele în culori (picturi, desene, portrete) „Calendarul Sfarmă-piatră“ (250 pagini) cuprinde: bucăți literare; date statistice în problema românizării; informații ample despre mișcările naționaliste din întreaga lume; informații și documente în legătură cu francmasoneria; articole și dări de seamă despre mișcarea legionară, național creștină, iorghistă, etc.

Acest almanah nu poate lipsi din nici o casă creștină.

Poșta Redacției: *V. L.* Recenzia de care ne scrii e bine venită!

ADRESA:

Biblioteca Palatului Cultural.

Arad.

25 bani Post.

DIA" Institut de Arte Grafice și Editură S. A. Arad.